

koldekodust Tallinna Lasnamäe kogukonnas elamise teenusele suunatud noortel?

«Jõudnud justkui tagasi koju.»

ALAR TRUU

2020. AASTAKS SULGEB UKSED KUUS ERIHOOLDEKODU

AS Hoolekandeteenused, Lõuna-Eesti Hoolekeskus AS, SA Tartu Vaimse Tervise Hoolekeskus ja Lihula vallavalitsus esitasid sotsiaalministeeriumile rahastustaotlused kuue suure hooldekodu sulgemiseks ja uute tänapäevaste teenusekohtade rajamiseks. Eelnimetatud partneritel on plaanis sulgeda Jõgevamaal Võisikul, Põlvamaal Erastveres, Saaremaal Sõmeral, Läänemaal Koluveres, Lääne-Virumaal Imastus ja Pärnumaal Toris asuvad hooldekodud. Sõmera projekt peaks valmima 2020. aasta juuniks, teised viis peaksid sulgema plaani järgi ukseid 2018. aasta detsembriks. Teenuste juhi Liina Lanno sõnul neil praegu tühjaks jäävate hoonetega plaane pole ja kui lisateenuste osutamine neis ei tundu mõistlik, lähivad need müüki. Suletavate kodude puhul on küsimuseks olnud, mis saab töötajatest. Lanno kinnitab, et esmalt kaalutakse uute kodude rajamisel olemasoleva personali ülevõtmist, sellest räägitakse ka töötajatega, kas ja kes on huvitatud. Praeguseks on rajatud suletavate kodude põhjal viis kümnekohalist teenuseüksust: Tallinnasse, Tartusse, Pärnusse ja Jõhvi. «Elanikke ei ole jätud omapäi, vaid nad on suunatud erihoolekandeteenusele, mis jaoituvad toetatud teenuseks, kogukonnas elamise (juhendaja juures 12 tundi - K. T.) ja ööpäevaringset abi ja toetust pakkuvaks teenuseks,» selgitab Lanno.

Suurtest kodudest pisematesse üksustesse kolnud inimesed on Lanno hinnangul oma eluga väga rahul ja nad tunnevad end taas võrdväärselt teistega. «Nende elukorraldus on üles ehitatud nende enda valikutele ja otsustele. Samas on alati kõrval inimene, kes toetab ja kellelt nõus küsida. Üksuse elanikud on ka ise üksteisele toeks.» Kuna inimesed, keda kolimine otseselt puudutab, on keskkonnavahetusest teadlikud, on neil võimalus kaasa rääkida, kuhu ja kellelega koos nad soovivad tulevikus elama asuda.

«Kodud on plaanis rajada üle Eesti suurematesse linnadesse, maakonnakeskustesse ja mõnesse armassasse kodusse kogukonda, kus elanikud hakkaksid end hästi tundma - kokku paarikümnesse kohta,» ütleb Lanno, lisades, et kuhu täpsemalt, on selge tuleval aastal, kui raha taotlusele on saabunud.

ALAR TRUU

ELRONI SÕIDUGRAAFIK MUUTUB AJUTISELT

Rahvusvaheliste reisirongide aastavahetuse sõiduplaan muudab Elroni reiseid väljumisaegu. 23. detsembrist 9. jaanuarini sõidavad rahvusvahelised reisirongid aastavahetuse sõiduplaani järgi. Elroni sõiduplaanis mõjutab see Tallinna-Narva ja Pääsküla-Tallinn liinil kolme reisi väljumist. Tallinna-Narva liinil väljub sel ajal reis nr 222 Tallinnast kell 16.10 ehk praegusest 35 minutit hiljem. Pääsküla-Tallinn liinil väljub reis nr 718 ajutiselt Pääskülalt kell 14.46 ehk viis minutit varem ja reis nr 716 kell 15.30 ehk senisest 70 minutit hiljem. ÕL

MOŠEE EHTUS ON VÕIMALIK

Türgi riiklik arenguabi organisatsioon (TIKA), kelle esindajad on Eestis juba käinud, on ilmselt valmis rahastama mošee ehitamist Tallinnas, kirjutab Eesti Päevaleht. Türgi välisminister Mevlüt Çavuşoğlu rääkis, et väiksemad islamikogukonnad peaksid oma sõnumit aktiivselt levitama, sest muidu on inimesed radikalsetest sündmustest liiga mõjutatud. Samal ajal on Eesti moslemid andnud väidetavasti võimalikele rahastajatele märku, et praegusest palvemajast piisab. Pigem võiks Türgi ulatada abikäe olemasoleva hoone renoveerimiseks. EPL

JÕULUPIDU TALLINNA EAKATELE

Eile oli Coca Cola Plazas jõuluüritus Tallinna eakatele ja erivajadustega inimestele, teatab Raepress. Traditsioonilisel üritusel, mida on korraldatud juba üle 20 korra, osales 170 inimest. Nad vaatasid filmi ja said kaasa jõulupaki. Tallinna linna poolt tervitavilisel üritusel abi linnaapea Merike Martinson ja Kesklinna vanem Alar Nääme. Ürituse korraldas Eesti Punase Risti Tallinna Selts. See toimus koostöös Kesklinna, Kristiine, Pirita ja Lasnamäe linnaosade sotsiaalhoolekande osakondadega. ÕL

la, saab minna enda tuppä,» täpsustab Kristel. Toad on ilusad, neis on avarust ja valgust, igaihe enda käre järgi seatud. Nädalavahetused mõõduvadki peamiselt oma toas nokitsedes või ühist elutuba kraamidest, pesu pestes ja süüa tehes.

«Väljas käime ka, aga ainult päeval. Õhtuti me ei saa minna. Ei tohi!» ütleb Jana. «Tead, siin liigub palju selliseid... meie jaoks halbu inimesi ringi ja see on meile väga ohtlik,» selgitab Oksana mu küsivat pilku nähes.

Tõsi, keegi neile halba teinud ei ole ja suhted majanaabritega, keda üheksakorruselises paneelmajas on kahtlemata palju, on sõbralikud. «Nemad on meie vastu siin viisakad. Meie nende vastu ka!» räägivad kõik läbiseigi.

Küsid, kuidas neisse väljastpoolt maja suhtutakse ja selgitades, et minagi olen seal, et kummutada arvamus, nagu peaks erivajadustega inimesi naabritena

pelgama, muututakse rahutuks. «Miks? Me oleme väga sõbralikud. Ega need, kes ise hakkama ei saa, nemad ju ei tulegi siia. Nemad jäävad ikka ööpäevaringsele jälgimisele,» kinnitavad nad.

Kuhu edasi? Või hoopis tagasi?

Nende seas, kes erihoolekodus kogukonnas elamise teenusele ei saa, on ka Väana-Vitise maha jäänud sõbrad. «Ma usun, et kaks inimest saavad veel kindlasti ära,» oletab Margus. «Nad peaksidki tegelikult juba jaanuaris Tallinnasse tulema,» teab Jana. Aga teised? «Kuna nemad ei saa ise hakkama, siis neid ei saa sedasi elama panna. Eks meid ka kontrollitakse. Meil ei ole ööpäev läbi kedagi, kes meid passiks, aga ükskõik, mis mure või rõõm meil on, me võime alati töötajale helistada. Ta tuleb ja aitab,» ütleb Margus.

«Kontroll on selline, et raha me kõike enda kätte ei saa. Maksame arved, ostame ravimid ära ja ütleme, mis vaja on. Siis saame ise poodi minna ja valida. See on suur asi. Ja muidugi vahepeal vaadatakse, kuidas me arenenud oleme ja kas saame tulevikus hakkama või mitte,» lisab Julia.

Aga kui ei saa? «Ei, seda ei ole. Meie ülesanne siin elus ongi hakkama saada. Me peame saama,» teab Oksana kindlal häälel. «Muidu me läheme ka tagasi. Aga tagasi me minna ei taha,» lisab Julia.

Tagasi ei taheta minna mitte seepärast, et eelmises kodus oleks olnud halb, vaid just seetõttu, et siin saab olla iseseisev: käia tööl, leida sõpru ja elada nii, nagu endale meeldib. «Vabadust on palju rohkem,» ütleb Jana.

Ja mujale neil minna jällegi ei ole. Kellel on vanemad, nemad

järeלטulijaid enda hoole alla ei soovi või ei saa sellega hakkama. Kellel ei ole, nemad isegi ei unista enam. Sel teemal pikalt peatuda ei soovita. Lähedastest rääkimine teeb haiget.

«Mind saadeti pisikesse poisina Ukrainasse. Vanaisa ütles, et lähed ära. Ja läksingi sinna sugulaste juurde. Hiljem tulin isa pärast tagasi,» ütleb Jüri. «Mind jätsid vanemad beebina maha. Mulle on räägitud, et mind leiti sõidutee äärest,» teab Jana. «Mina ei teagi, kus mu vanemad on,» lisab Kristel. Selgub, et enamik kogukonnast on kasvanud lastekodus, mitmed Tallinnas. «Lõpuks ometi oleme justkui ringiga koju tagasi jõudnud,» lausutakse üksmeelselt, sära silmis ja avaldatakse lootust, et siin ongi koht, kus nad nüüd rahulikult kogu ülejäänud elu veeta saavad.

KOHANESID KIIRESTI: Jana ütleb, et Väana-Vitist Tallinnasse tulek ei olnud lihtne, kuid aja möödudes sai ta aru, et nutmine ei aita, elada on vaja.

Pärast tööpäeva kogunetakse õhtul Mahtra tänavale. Ka Raadiku ja Ümera elanikud on igapäevased külalised. «Teeme teed ja räägime, kuidas kellegi päev läks,» kirjeldab Oksana õhtust tegevust. «Kes tahab omaette ol-

ALDAR MARKET
LÄHEDALT PAREMA HINNAGA

Pakkumine kehtib Aldar Marketis 15.-18.12

WWW.ALDARMARKET.EE

-46% Kodune hakkliha Atria kg 3.79€ 6.99€	-27% Suitsutatud keeduvorst Lemmik Nõo LT kg 3.99€ 5.49€	-29% Suitsutatud Doktorivorst Nõo LT kg 3.99€ 5.59€	-26% Talukurk 675 g 1.39€ 2.06€/kg	-29% Maasika-jogurtikook 350 g 1.99€ 5.69€/kg	-33% Kröbe piparkoogitaigen 500 g 1.99€ 3.98€/kg

Piltidel on illustratiivne tähendus. Pakkumine kehtib, kuni kaupa jätkub.